

handelen. Wille-
dan wat Dr. Kuy-
s over te schrij-
tuigend dan het
karakter van den
en adstrueeren
moet ik den raad
lezen.

eenig bescheid

opmerking over
lijk karakter van
eren. Het is niet
toek houdt.

zijn, dat Johan-
t van God Drie-
van zijn Doop
uitdrukkelijk be-
Christus betuigt
bij de bediening
mule: Ik doe's
en des Heiligen
eternaad zoo in
Johannes onder-
den Doop be-
n of hij het doel
hovel aannemen
ons gebruikelijke
laaruit toch in
een Christe-
hemelvaart word
d „in den naam
Geestes" — zelfs
te geheele Nieuw-
rgaans of althans
Christus" (Hand

Matth. 28:19 was
nauw Heere Jezus
en bepaalde for-
in den naam des
Geestes" dienen
en Doop aan te
aan, en van de
lod. Dat en dit
woorden als een
ik wat de Christ-
— en met recht-
kenen der heilige-
len — deze vast-
gebruiken. Doch
— maakt ze daar-
nog door onze
werd onder het
u in den naam
zeling als Christ-

r betreft, dat hij
als gold als toeken-
zond der genade
niet had plaats
enten, die beide
adheid ware —
dat de grens tus-
niet zóó scherp
is tusschen twee

schon de zee en
n en den volke
maar geleidelijk

ot spreken noodig
antwoord.
de zijne assumen-
en, het was niet
voor (Art. 163)
d gewezen. Want
s en evenmin met
sle van tegenover-
ogenblik, wanneer
beslissen moet ee-
dat men zich van
ge rekenschap ge-
heven, maar te

in gebruikt wordt.
laten binden en
er laten men moet
stel, in zulke om-
instancos, iemand
men vergeve mij
moet, wier goede
nen toch wel as-
warring gebrach-
na, zonder vorm
zijn, lust hebben
tijd, wanneer ik
inantes te onder-
vrienden weten
f, dat die avond-
beschouwd heb-
derhandeld. Het
alles in naam de
rklarde, na het
en Synode meet"

n op de basis van
is dit? Heeft de
nogelijk! Althans
praeadviseerende
elijk was, werden
tingueerd.

u, laten de notulen
en hebben, rusten
zij, weet ik niet
gisch tot de char-
rantwoordig
is welke ik de be-

teerst, dat er een

ingeluid door de vleeschwording des Woords, en
door het lijden en sterven van Christus, brak de Nieuwe
Bedeling eerst ten volle door met de uitstorting des
Heiligen Geestes. Daarom laat het zich verstaan, dat
de Christelijke Doop — maar nog niet de volle Christo-
lijke Doop — reeds begon bedienend te worden vóór de
besnijdenis radikaal was afgeschaft.

Evenals de Christus zelf trad ook de Christelijke
Doop schrede voor schrede uit de schaduwen des Ouden
Testaments te voorschijn. Een vriendelijke beschikking
Gods, die rekening hield met de zwakheid van zijn volk.

Zoo het ongerijmd ware, dat tijdelijk besnijdenis en
Doop naast elkander stonden — ze deden het slechts
gedeeltelijk, want niet de jonge kinderen voor
ouders die zelf nog niet den Doop ontvingen, werden
gedoopt — ware het even ongerijmd, dat zij, die in
hun jeugd besneden waren geworden, zoodra ze tot het
geloof in Christus kwamen ook nog den Doop moesten
ontvangen.

En nog gemakkelijker wordt die tijdelijke gelijktijdig-
heid van Besnijdenis en Doop verstaan, als men bedenkt,
dat de Besnijdenis wel teeken en zegel was van het Ver-
bond der genade, maar toch ook een nationale en
ceremonieele betekenis had. Daaruit laat zich ook ver-
klaren, dat de Apostel Paulus, die Petrus in 't aangezicht
weerstand, omdat deze na den Pinksterdag nog de
besnijdenis wilde opleggen, er toe kon besluiten, ter
wille van de Joden, Timotheüs de besnijdenis toe te
dienen (Hand. 16:3).

En wat het derde bezwaar betreft, dat de Christelijke
Doop pas ingesteld is even vóór Jezus' hemelvaart —
daarmee wordt al van te voren vastgesteld, wat juist
bewezen moet worden.

Dat Christus in Marcus 16:16 en Matth. 28:19 plecht-
tig en nadrukkelijk den Christelijken Doop verordent is
duidelijk. Maar de vraag gaat juist hierover, of daarmee
de Christelijke Doop, naar zijn wezen, voor het eerst
werd ingesteld, of in zijn voleindigde betekenis en
zijn volle kracht werd afgekondigd.

En naar 't gevoelen van al onze Gereformeerde god-
geleerden is dit laatste het geval.

Een tweede opmerking die ik onzen vrager wil maken
is deze, dat wie beweert, dat de Doop van Johannes
geen Christelijke Doop was, daarmee niet gereed
is; maar dan ook moet zeggen, wat voor Doop het
wel was. En dan zal 't hem moeilijk vallen den Johan-
nischen Doop een betekenis toe te kennen waarbij
hij niet rechtstreeks bij den Christelijken Doop uitkomt.

Zóoveel is toch wel duidelijk, dat de Doop van Jo-
hannes rechtstreeks verband hield met heel het doel
zijner zending: geestelijk Israël uit de nationale banden
van Israël naar 't vleesch, uit te leiden tot den Chris-
tus. Daarin was hij de vriend des Bruidgoms die den
Bruidgom zijn bruid tegenover leidde. Zijn Doop ver-
bond aan Christus.

En daarin blijkt hij overtuigend Christelijke Doop
te zijn. Want dat: als teeken en zegel der inlijving
in Hem, aan Christus te verbinden, bedoelt ook de
Christelijke Doop gelijk hij overal na den Pinksterdag
en nog altoos onder ons bedienend wordt.

Zoo men slechts den Doop van Johannes ziet in
het licht van heel den arbeid des Voorloopers, wordt
alles klaar en doorzichtig.

V.

F.

beschikking gemaakt wordt betreffende een jaargeld of
een wachtgeld. Deze passage ga ik voorbij. Ik heb niets
gevraagd en kon niet in mijne betrekking blijven, zoodat
ik het beschouw, als mij geschonken; aan de andere zijde
echter, daar men het recht miste — juridisch genomen —
om mij afzettelen en ik altijd op mijn post geweest ben,
had men mij niet zonder emolument kunnen laten gaan.
Doch nu wordt daaraan toegevoegd, dat ik mij weer
dienstbaar stel, dienstbaar om aan de Bazuin bezig te
zijn en aan de School les te geven tot de nieuwe Docen-
ten hunne betrekking zullen aanvaarden, en mij wordt
in den mond gelegd, dat ik daarvoor op deze voorwaar-
den het jaargeld aanneem en summa summarum voor
deze verbindtenis bedank. Maar hoe zou ik zoo doen?
Door allen uitgestooten en dan aldus te doen: wat voor
soort van onderworpenheid zou dit zijn? En hoe zou ik
die laatste voorwaarde kunnen toestemmen: nog dienen
aan de School. Ik kon dien gedachtegang niet volgen,
en hoe is het mogelijk, dat men mij niet vatte, toen daar
een enkel woord in 't voorbijgaan over gewisseld werd.
Maar weenu, dan zeg ik thans: gij moet zulke verplich-
tingen niet stellen; wie zou daarin treden? Vervolg mij
niet met uwe notulen, met woorden, niet door mij ver-
zonnen, maar toegesproken! Maak mij niet dat, waar-
van gij mij beschuldigt! Want aan de School te dienen,
naar elk, mijns ondanks, mijne positie kende, door de
medelijdende blikken aangezien van leerlingen, wier res-
pect ik tien jaar lang genoten heb, dit ware absurd en
onzinig genoeg om volkomen de beschuldiging betref-
fende de paedagogie te rechtvaardigen. En in de Bazuin
te schrijven, terwijl de motieven van den President, doch
hun die ze vernemen uitgebreid of anders uitgelegd,
officieus de ronde doen, zoodat ik onmogelijk gemaakt
ben, het ware een knechtelijk werk. In het raam der
Synodale artikelen kan ik mij dit verlangen verbeelden;
maar, deze methode daarlattende, wil ik mijne zelfstan-
digheid handhaven. Dit is, ik weet het, eene afkeuring
van het beleid van den President, doch ik heb daartoe
het recht. En het spijt mij inderdaad, dat het lot mij
treffen moet van zoo te moeten spreken.

Gelukkig echter weet ik iets. En ik zal het niet zeg-
gen om zoowat te compenseeren, maar het is geheel
mijne overtuiging. Wat dan?

Ik weet, elk neemt, wel is waar, den last der verant-
woording zijner woorden en daden op zich, maar het is
niet groot onderscheid. Mij komen gedurig die sommigen
voor de gedachte, van wie getuigd is, dat zij iemand het
kopje wilden afdoen. Ik paste niet in hun opvoedings-
systeem, gelijk ik een afkeer heb van het hunne. Inder-
daad, indien men in de Atheensche routine geloopen

UIT HET POLITIEKE EN SOCIALE LEVEN.

Breaken breedere denkbeelden zich haan?

I.

Onlangs schreef Prof. R. Casimir in „De Tele-
graaf" over subsidiëering van het Bijzonder Hoo-
ger Onderwijs.

Van de twee artikelen, waarin hij dit onderwerp
besprak, geven we ditmaal slechts een review
van het eerste.

Hij begint met voor op te stellen, dat subsidiëe-
ring van het Bijzonder Hooger Onderwijs er vroeg
of laat zal komen.

Men moge er bezwaar tegen hebben, te keeren
is het niet.

De subsidie, die de wet op 't Hooger onderwijs
toekent aan de aangewezen, bijzondere universiteiten,
beteekent practisch zoo weinig, dat men kan zeggen,
dat zij uit eigen middelen gefinancierd worden.
Bedriegen de teekenen niet, dan is verhooging der
subsidie in aantocht. Men kan over de wenschelijk-
heid en het rechtmatige van bijzondere universitei-
ten denken, zoo men wil, de politieke situatie is nu
eenmaal zoo, dat de subsidiëering te een of ander tijd
moet komen. Het lijkt mij dan ook meer gewenscht, om
den vorm der subsidie te zoeken, dan over haar
toekenning debatten op te zetten, die zeer groote
principiele en wetenschappelijke waarde zouden
kunnen hebben, maar geen daadwerkelijke, politieke.
In het volgende geef ik geen voorstel, maar ik
hoop, dat dit artikel beschouwingen en voorstellen
zal uitlokken.

En om nu toch even naar het tweede artikel
over te wippen, daar zegt hij nog krasser:

Ik herhaal aan 't eind, wat ik in 't begin zeide:
Over de vraag, of bijzonder hooger onderwijs ge-
wenscht is, laat ik mij hier niet uit. Ik bepleit
ook niet, dat er subsidie moet verleend worden, maar
spreek als mijn verwachting uit, dat zij er komt.
En dan is het beter voor de culturele ontwikkeling
van ons land, dat men den goeden vorm zoekt in
onderling overleg, dan dat men maar, als in 1905,
met de hoorns tegen elkaar aan blijft stooten, als de
twee bokken op het smalle plankje. Dan wordt één
geërgerd, één valt er af. Wie die eene zal zijn,
behoef niet twijfelachtig te wezen. — Ik ben blij,
dat ik deze artikelen in een onzijdig dagblad heb
kunnen plaatsen en hoop, dat zij tot voorstellen
aankleiding geven, die der regeering straks bij een
oplossing van het vraagstuk van dienst kunnen zijn.

Vervolgens gaat hij dan na, welke vorm voor
subsidiëering het verkieslijkst is.

Men zou kunnen subsidiëeren naar het getal
professoren en ook naar het aantal studenten.

In 1922 gaf het rijk zuiver uit (na aftrek des
der examen-, college- en verpleeggeld) een afge-
ronde bedrag van zeven en een half miljoen (plm.
7 m. 584 duizend). Ingeschreven waren voor alle
lessen 4382 studenten. Per student bedroegen de uit-
gaven dus ongeveer f1731.

De V. U. had 19 professoren. Aannemende, dat zij
allen de maximum jaarwedde hadden, zou de sub-
sidie bedragen $14\frac{1}{5} \times 8500 \times 19 = 139.200$. Zij
had 287 studenten. Den leerlingenmaatstaf nemende,

heeft en de zelfbeheersching en regelmaat heeft leeren
waarderen, dan schrikt en huivert men voor zulk een
soort van opvoeding en men vraagt, niet verstaande
waar het heen moet: wat is dit? Non Marie, sed arte!
niet kopje af, maar iemand, zooveel doenlijk, een goed
hoofd geven. Zoo heb ik mij steeds bevestigd bij naar
de beste paedagogen te vormen, juist omdat ik dit voor
het moeilijkste van mijne taak hield. De manier, welke
Socrates aangeeft voor de opvoeding, de Platonische
grondslag van de liefde, door een tegenwoordig schrij-
ver „belangstelling" genoemd en veel wat men dienaar-
gaande in den ouden van Heusde vindt, doch alles Chris-
telijk en zelfstandig opgevat — niet het vakstelsel onzer
Schoolwet — hadden mijne sympathie. Overigens, hoe ik
opgevoed heb, weten zij die mij van nabij kennen, en of
men tot mij zeggen mag: „gij kunt niet doceeren", kun-
nen zij beoordeelen. Het is niet om van mij zelve te
spreken, dat ik dit zeg, ik weer slechts de oontering af.
Ik zal ook niet zeggen: ik kan opvoeden. Wie zal het
zeggen: hij ware de grootste zot. Maar de beste leeraar
is het meest leerling. Die zijn leven lang schoolmeester
is geweest en zich bevestigd heeft den mensch, en wel
bepaald het kind of den jongeling, te leeren kennen en
te leeren leiden, hij zal moeten bekennen, indien hij recht
gevoelt, dat zijn werk slechts „ten deele" is. Eene andere
zaak is het, wanneer ik zeg niet te weten, waarom ik het
vertrouwen der Kerk heb verbeurd. Ik heb de overtuig-
ing onder de moeilijkste gegevens de beste methode
gezeucht te hebben en heb vrede bij de gedachte, welke
toch boven alles gaat, een paedagoog geweest te zijn
tot Christus. Wat ik gezien heb, heb ik gesproken, dat
de plant der oude wereld in deze haar bloem kon bloeien.
Ook verwachtte ik heil van het samengaan der Gerefor-
meerde idee met vormen uit de klassieke opvoeding,
gelijk ik ze had gevat; maar — teleurstelling is 's men-
schen lot! — het is mij afgesneden daartoe in dien kring
te arbeiden, en het smart mij, zulk een kroon en loon
gevoonden te hebben.

Hoe dan: heeft men mij kwaad willen bejegenen?
O neen, maar ik beklaag mij, dat die „sommigen" mijne
beoordelaars en misschien mijne rechters tevens moes-
ten zijn. Niet omdat ik nog aspiraties voor mij zelve
zou beoogen beklaag ik mij; maar ik had nooit gedacht
zoo iets te zullen ondervinden. Ach die sommigen! Die
donkere figuren! Ik zie ze achter den President en
hunne gedachte in hem gestalte erlangen: hij gant de
daad uitvoeren!... Zoo jaagt de een den ander, men
spreekt de meest harde beschuldigingen uit en indruk-
ken gelden voor bewijzen, men maakt zijn woorden drie-
dubbel hard om des te meer in de engte te kunnen
drijven, men doet ongehoorde dingen, die nergens ge-

zou men komen tot $4\frac{1}{5} \times 217 \times f1731 = f300.500$.
Men ziet een aanmerkelijk verschil.

Bij de professoren rekende hij ook de lectoren.
Intusschen bevredigt hem dit niet, want zoo
zouden de bijzondere Universiteiten „noch subsidie
voor hun gebouwen, noch voor hun laboratoria
krijgen, die toch een groot deel der onkosten
vormen".

Dan zou volgens hem de volgende oplossing
nog meer aanbeveling verdienen:

Een practische oplossing der subsidie-kwestie zou
deze wezen: Bijzondere universiteiten ontvangen
80 pct. hunner werkelijk gedane uitgaven voor ge-
bouwen, leermiddelen en personeel, met dien ver-
stande, dat het subsidie nimmer 80 pct. te boven gaat
van het bedrag, dat men zou krijgen, door het aantal
studenten te vermenigvuldigen met het gemiddeld be-
drag, dat een student het afgelopen jaar aan het
rijk gekost heeft.

Als student gelden zij, die voor alle lessen zijn
ingeschreven en collegegeld betalen. Zoo zij al vier
jaar collegegeld betaald hebben, gelden zij voor de
theologische en juridische faculteit alleen in zooverre,
als zij niet meer dan zesmaal, voor de litteraire
en natuurfilosofische niet meer dan zeven, voor de
medische niet meer dan acht maal zijn ingeschreven.

Voor de hoogerleeraren wordt geen hooger jaar-
wedde dan de rijksjaarwedde in rekening gebracht.

De afrekening zou onderzocht moeten worden door
een ambtenaar, toe te voegen aan de commissie
voor toezicht op de bijzondere leerstoelen en univer-
siteiten. Het beste nam men hiervoor een zeer alge-
meen, ontwikkeld man, met belangstelling voor en
blijk op wetenschap en tevens met geldelijk uitzicht.

Verder ware te bepalen, dat, zoo deze commissie
een uitgave overbodig of onnoodig oordeelde, zij tot
schraping zou kunnen overgaan, met recht van beroep
voor de bijzondere universiteit op den administrati-
ven rechter, bijv. den Raad van State.

Het wil mij toeschijnen, dat op deze wijze aan
de bijzondere universiteiten zoodanige steun wordt
gebooden, dat zij behoorlijk hun taak kunnen verrichten
en dat tevens gewaakt wordt tegen kostbare over-
drijving, zonder dat de controle de eigenlijke vrij-
heid aan banden zou leggen. Een voordeel dezer
regeling zou zijn, dat de bijzondere universiteiten
geenerlei belang hadden bij een vermindering van
het onderwijsgehalte of de inrichting onzer rijksuni-
versiteiten. Integendeel.

Maar hij meent, dat er nog uitnemender wag
is te vinden.

— Nobel gebaar.

Naar men weet mag men de Christelijk-Histo-
rischen niet rangschikken onder de voorstanders
van het Bijzonder Hooger Onderwijs.

Zij voelen er meer voor de Openbare Univer-
siteiten te herkerstenen.

Daarom trof ons te meer een artikel in „De
Nederlander" over de Vrije Universiteit.

Het blad spreekt eerst over de moeilijkheden,
waarin de Vrije Universiteit door het heengaan
van Prof. Bouman is gemaakt en vervolgt:

De Vrije Universiteit is, van den aanvang van
haar bestaan, gedrukt door de omstandigheid, dat

beuren; intusschen de dwaasheid is geschied, de gevol-
gen blijven, personen worden zedelijk opgevoerd en erger
nog tentoongesteld, en hij, die het doet, en hij, die het
ondergaat, de een zoowel als de ander, zij worden de
dupe van de drijfver.

Januari 1883.

A. STEKETEE.

1) Voor het gemak van den lezer laat ik de bewuste artikelen
hier volgen.

A. G.

Art. 163.

De Voorzitter deelt namens den Doent Steketee mede,
dat deze, in aanmerking nemende, dat zijne fysieke krach-
ten ontoereikend zijn om te kunnen voldoen aan de veelzijdige
en veelomvattende eischen, aan een nauwgezette vervulling
van de betrekking van Doent aan de Theol. School ver-
bonden, overgaat tot de overigens voor hem smartelijke taak,
om bij deze Synode eervol ontslag uit genoemde betrekking
aan te vragen; met verzoek tevens, dat deze Synode in nader
overleg met hem trede, wat den tijd betreft, waarop dit
ontslag ingaan zal, en wat de financiële zijde der zaak
aanbelangt.

Art. 164.

De Voorzitter vraagt of er ook bij een der leden bezwaar
gevonden wordt om dit gevraagd eervol ontslag te verleenen.
Het blijkt, dat zulks bij niemand het geval is, zoodat aan
Doent Steketee het gevraagd eervol ontslag wordt verleend,
onder dankbetuiging voor de toewijding, waarmede hij zich
steeds aan zijne taak heeft overgegeven.

Art. 203.

Intusschen wordt gesproken over het bedrag van het wacht-
geld, uittekeeren aan den Doent Steketee.
In verband daarmee wordt de vraag behandeld: wat te
doen, ingeval het inkomen, Z.Eerw. door eene eventuele
roeping als leeraar eener gemeente verzeerd, beneden de
som van het te betalen wachtgeld is?
De Synode besluit in dezen:
Aan den Oud-Doent A. Steketee wordt een jaarlijksch
wachtgeld van twaalfhonderd gulden verleend, tot tijd en
wijle dat hij eene betrekking naar zijne keuze aanvaardt,
in welk geval hij met het Curatorium in nader overleg
kan treden omtrent de hoegrootheden van het aldaar, zoo
noodig, nog uittekeeren bedrag.

Tevens verlangt de Synode, dat hij daarvoor zijne krach-
ten de daaraan verbondene voorwaarden, en zegt der Synode
voor hare beschikking dank. Hij zal, met behoud van het volle
traktament, in dienst blijven totdat de nieuwbenoemde Doent
hunne betrekking aanvaarden.